

Informacja prasowa

Kraków, 1 lipca 2010 r.

Podziemna wystawa w Krakowie

Konsorcjum pod przewodnictwem Trias S.A. zaprezentowało nowe wizualizacje ekspozycji pod Rynkiem Głównym w Krakowie. Jej otwarcie planowane jest na wrzesień br.

Wystawa zatytułowana „Śladami europejskiej tożsamości Krakowa” powstaje 4 metry pod płytą Rynku Głównego. Na powierzchni ok. 4 tys. metrów kwadratowych znajdzie się ekspozycja ukazująca rolę Krakowa w średniowiecznej Europie i ponad 800-letnią tradycję handlu i rzemiosła na tym terenie. Za opracowanie koncepcji i realizację ekspozycyjnej części wystawy odpowiedzialne jest konsorcjum pod przewodnictwem Trias S.A. W jego skład, oprócz Trias S.A., wchodzi: ART FM, Fabryka Dekoracji i NoLabel. Nad stroną merytoryczną czuwa zespół archeologów.

„Dzięki wykorzystaniu technik multimedialnych i wystawienniczych ekspozycja pod krakowskim Rynkiem Głównym będzie jedną z najnowocześniejszych w Polsce i Europie” – mówi Zbigniew Klonowski, Prezes Zarządu Trias S.A. – firmy, która dostarczy i zainstaluje sprzęt audiowizualny, wystawienniczy oraz systemy zabezpieczeń (antywłamaniowe, przeciwpożarowe i monitoringu).

Wystawa jest tworzona w oparciu o zabytki, które zostały odkryte podczas prac archeologicznych (prowadzonych w latach 2005-2010). Będzie można zobaczyć m.in. pozostałość średniowiecznej osady, fragmenty zabudowań pamiętających czasy Bolesława Wstydlwego i Kazimierza Wielkiego oraz około 700 przedmiotów codziennego użytku.

Projekt aranżacji plastycznej ekspozycji jest dziełem scenografa Marcina Pietucha z Fabryki Dekoracji oraz grafika Tomasza Salwierza z NoLabel.

„By przybliżyć historię miasta i handlu stanowiącego podstawę rozwoju i potęgi Krakowa zaprojektowany został scenograficzny sztafaż, który będzie stanowił tło ekspozycyjne dla relikwów architektury, bruków i świadków ziemnych. Pomoże on widzowi wyobrazić sobie bogactwo kultury w czasach opisywanych przez wystawę” – mówi Marcin Pietuch z Fabryki Dekoracji, która w ramach projektu realizuje scenografię.

„Ekspozycja zostanie wykonana z użyciem zaawansowanej techniki, która umożliwi szeroką interakcję ze zwiedzającym. Zastosujemy technologie, które są wykorzystywane w nielicznych muzeach, m.in. ekran z pary wodnej” – mówi Zbigniew Klonowski, Prezes Zarządu Trias S.A.

Trias S.A. dostarczy także ekrany dotykowe, plazmowe i 3D, hologramy, projektory, oświetlenie i nagłośnienie. Sprzęt posłuży do prezentacji obrazów, filmów, dźwięków i animacji, które stworzą iluzję tętniącego życiem średniowiecznego Krakowa. Dzięki temu zwiedzający będą mogli nie tylko zobaczyć, ale także poczuć atmosferę legendarnego miasta.

„To będzie niezwykły spektakl wrażeń, który przeniesie widzów w czasie i przestrzeni” – zapewnia Mieczysław Bielawski z ART FM – firmy, która w ramach projektu realizuje fabularyzowane filmy dokumentalne i sceny narratorskie.

„Zwiedzający wystawę staną się nie tylko świadkami wydarzeń minionych wieków. Dzięki technologiom XXI wieku będzie można nawet „dotknąć” historii średniowiecznego Krakowa” – mówi Tomasz Salwierz z NoLabel – firmy odpowiedzialnej m.in. za stworzenie trójwymiarowych animacji. Wszystko za sprawą ekranów dotykowych, które umożliwią zwiedzającym m.in. wirtualne przerzucanie kart legendarnego kodeksu Behema czy odkopanie szkieletu sprzed 1000 lat.

„Przestrzeń podziemi krakowskiego Rynku poprzez zastosowanie multimedialnych środków wyrazu bliższa będzie wystawie sztuki nowoczesnej niż klasycznej ekspozycji muzealnej” – dodaje Marcin Pietuch z Fabryki Dekoracji.

„Zastosowanie nowoczesnych technologii na wystawie to znakomite narzędzie do przekazania wiedzy historycznej. Oddziaływanie na zmysły i interakcja ze zwiedzającym pozwoli lepiej zapamiętać poszczególne części ekspozycji” – podsumowuje dr Cezary Buśko, szef zespołu archeologów czuwających nad zapewnieniem wysokiego poziomu merytorycznego wystawy.

Ambientową oprawę muzyczną stworzy słynny norweski kompozytor Biosphere.

Ekspozycję będzie można zwiedzać grupowo z przewodnikiem lub indywidualnie korzystając np. z audiobooków przygotowanych w siedmiu wersjach językowych. Koszt przygotowania wystawy przez konsorcjum pod przewodnictwem Trias S.A. wyniesie 18 mln zł.

***

INFORMACJE O WYSTAWIE

ZABYTKI

Na wystawie będzie można podziwiać odnalezione podczas wykopalisk relikty architektury murowanej i drewnianej (m.in. pozostałość średniowiecznej osady, fragmenty zabudowań pamiętających czasy Kazimierza Wielkiego, pozostałość ogromnego cmentarzyska), tzw. świadki ziemne (czyli nienaruszone fragmenty gruntu ukazujące przekrój przez kolejne warstwy archeologiczne) oraz około 700 przedmiotów codziennego użytku. Wśród tych ostatnich znajdzie się m.in. unikatowa kolekcja średniowiecznych plomb sukienniczych, najliczniejsze w Polsce zbiory średniowiecznej biżuterii, odważników i stilusów, monety – w tym liczne egzemplarze z czasów Władysława Łokietka.

OPIEKA MERYTORYCZNA

Merytoryczną stronę ekspozycji zapewnia zespół archeologów pod kierunkiem dr Cezarego Buśko, który kierował badaniami archeologicznymi na Rynku Głównym w Krakowie. Specjaliści dokonują wyboru zabytków oraz opracowują tak ogólne, jak i szczegółowe zagadnienia związane z tematyką wystawy. Do tych pierwszych należą opisy dotyczące np. cmentarzyska, osady przedlokacyjnej, architektury murowanej oraz procesu narastania warstw. Wśród zagadnień szczegółowych wymienić można opracowania poszczególnych kategorii zabytków ilustrujących niektóre rzemiosła, handel lokalny i dalekosiężny, życie codzienne, itp. Do współpracy zaproszono znawców poszczególnych zagadnień, np. problemy związane z przedlokacyjnym Krakowem konsultuje prof. Kazimierz Radwański, średniowieczną architekturę mgr Stanisław Sławiński i dr Waldemar Niewalda, a zagadnienia antropologiczne prof. Henryk Głąb. W niektórych przypadkach – z powodu braku odpowiednich specjalistów w krakowskim środowisku naukowym – o konsultacje niektórych części projektu poproszono także ekspertów z innych ośrodków, zarówno krajowych (np. odnalezione na Rynku średniowieczne tkaniny opracowuje prof. Jerzy Maikz łódzkiego oddziału PAN), jak i zagranicznych (np. o pomoc w identyfikacji ołowianych plomb do znakowania sukna zwrócono się do specjalistów z Museum of London).

SPRZĘT MULTIMEDIALNY, WYSTAWIENNICZY I SYSTEMY ZABEZPIECZEŃ

Na wystawie znajdą się m.in.

- **Ekran z pary wodnej** (1 szt.) – będą na nich wyświetlane sceny z filmu zrealizowanego na potrzeby ekspozycji. W jednej ze scen zobaczymy średniowieczny handel na krakowskim rynku, m.in. kramy i kupców zachwalających swoje towary.
- **Ekran 190 stopni** – pokazywany na nim obraz będzie emitowany z 4 projektorów.
- **Ekran dotykowe** (37 szt.) – umożliwią zwiedzającym m.in. wirtualne przerzucanie kart legendarnego kodeksu Behema czy odkopanie szkieletu sprzed 900 lat.
- **Urządzenia holograficzne 3D** (5 szt.) – posłużą do prezentacji m.in. trójwymiarowych rekonstrukcji budynków, które kiedyś stały na rynku.
- **Ekran plazmowe** (25 szt.)
- **Projektory multimedialne** (27 szt.)
- **Ekran LCD** (13 szt.)
- **Playery** (104 szt.)
- **Konwertery sygnału** (160 szt.)
- **Nagłośnienie** (98 głośników)
- **Audiobooki** (150 szt.)
- **Cyfrowy system kamer** (64 kamery)
- **Oświetlenie filmowe** – oświetlenie odgrywa na wystawie bardzo ważną rolę. Pomieszczenia będą pozbawione światła dziennego, poza niewielkim otworem pod fontanną na Rynku. Światło będzie znaczącym elementem scenografii, wydobywając i eksponując detale architektoniczne. Oświetlenie ledowe – ponad 700 punktów.
- **Całość multimediiów obsługiwana będzie przez zintegrowany cyfrowy system.** W dowolnym momencie wszystkie ekrany można będzie przełączyć, na przykład na nadawanie relacji z imprez odbywających się na Rynku. Komputerowy system kontroli biletów będzie czuwał nad tym, aby w podziemiach nie przebywało jednocześnie więcej niż 300 osób, co gwarantuje możliwość swobodnego zwiedzania ekspozycji.
- Dodatkowo nad bezpieczeństwem zwiedzających i samej wystawy będzie czuwał system zabezpieczeń antywłamaniowych, przeciwpożarowych i monitoringu.
- **Łączna długość kabli** użytych przy realizacji wystawy: ok. 28 tys. m

SCENOGRAFIA

Cała przestrzeń jest podzielona na kilka części. Odsłonięte podczas wykopalisk mury Kramów Bogatych stanowiąc będą galerię z odnalezionymi, zabytkowymi przedmiotami. Ekspozyty zostaną umieszczone w nowatorskich cylindrycznych gablotach. W ich otoczeniu znajdzie się ikonografia przedstawiająca analogie pochodzące z innych rejonów średniowiecznej Europy. Po przeciwnej stronie będą graficznie przedstawione warsztaty rzemieślnicze wg ikonografii m.in. z Norymbergii i wg Kodeksu Behema. Rozwiązanie to jest podyktowane małą ilością miejsca oraz

bogactwem wątków architektonicznych, które zostaną wydobyte światłem. Jedynie rekonstrukcja wnętrza kramu sukiennego może zostać przedstawiona przestrzennie.

Kolejną ważną częścią ekspozycji są Kramy Bolesławowe, w których główną rolę będą pełniły światła i sekwencje ich świecenia wraz z efektami dźwiękowymi. Wrażenie na zwiedzających zrobi projekcja aktu lokacyjnego miasta wyświetlana na współczesnych mu i opisanych w nim murach. W głębi wyświetlany będzie holograficzny obraz kramów. Malowanie światłem i tworzenie spektaklu wrażeń będzie oddziaływało z dużą siłą w miejscu, gdzie odkryto resztki chat spalonych w czasie najazdu Tatarów w 1241 r. Atmosferę budować będzie półmrok i czerń posadzek oraz błyszczący czarny sufit, który pełnić będzie rolę lustra budującego wrażenie przestrzeni odbijającej projekcje filmowe. Elementem scenografii będą nowoczesne makiety. Dwie największe – przedstawiające handel daleki średniowiecznego Krakowa oraz zespół miejski Krakowa z 1500 r. wykona Marek Skrobecki, który był scenografem przy oscarowym filmie „Piotruś i wilk”.

FILMY – DOKUMENTY FABULARYZOWANE

Filmy powstają we współpracy z historykami, archeologami i scenarzystami. Pięć scenariuszy opowiada o ważnych dla historii miasta zagadnieniach w ich odniesieniu do kultury europejskiej. Do realizacji projektu utworzono 3 odrębne ekipy filmowe. Pierwsza z nich realizuje fabuły kostiumowe osadzone w legendzie lub historii miasta, np. pogrzeb Kraka, Zabójstwo biskupa Stanisława, Najazd Tatarów. W sumie nakręconych zostanie 15 scen. W tych filmach grają statyści oraz profesjonalni krakowscy aktorzy, m.in. Jerzy Trela, Jerzy Nowak, Anna Cieślak, Mariusz Saniternik. Część tych scen funkcjonuje zarówno w filmie, jak i na samej wystawie w postaci projekcji, np. na ekranie z pary wodnej (scena handlu Kramy Bogate). Druga część ekipy filmowej kręci sceny narratorskie z użyciem najnowszych światłoczułych kamer, by uzyskać najwyższej jakości obraz i dźwięk nawet w ciemnych niedostępnych miejscach, dokąd zwiedzający udadzą się wraz z narratorem. Krzysztof Jasiński (narrator) zabierze zwiedzających na wędrowkę po historii legendarnego, średniowiecznego i współczesnego Krakowa opowiadając o najciekawszych miejscach i związanych z nimi historiach. Dodatkowo na 3 kamerach realizowane będą timelapsy – ujęcia oddające efekt przepływowego szybko czasu. Filmy reżyserowane przez Dariusza Kuca we współpracy z Film POLSKA, ALWERNIA STUDIO i Tandemtarento ubarwią też modele 3D i mapy historyczne wygenerowane przez firmę postprodukcji i animacji filmowej NoLabel.

ANIMACJE 3D, INTERAKTYWNE PREZENTACJE I GRY ORAZ INSTALACJE MULTIMEDIALNE

Przy użyciu najnowszych rozwiązań z dziedziny animacji 3D i technologii informatycznych 30-osobowy zespół specjalistów odtworzy ponad 500 modeli zabytków znalezionych na terenie podziemi rynku. Zwiedzający będą mogli je dowolnie obracać i powiększać za pomocą ekranów dotykowych. Nolabel stworzy również 8 animacji ukazujących rozwój Krakowa na przestrzeni dziesięciu wieków – od XI w. aż do czasów współczesnych. Projekторы holograficzne pozwolą zajrzeć do środka najważniejszych

budowli miasta. Odwiedzający wystawę będą mogli z bliska przyjrzeć się przemianom m.in. Sukiennic i kościoła Mariackiego. Za pomocą projektorów zostanie przedstawiona historia handlu średniowiecznego miasta oraz zniszczenie Krakowa przez Tatarów w 1241 roku. Dla najmłodszych widzów zostanie przygotowany spektakl opowiadający dobrze znaną historię wędrowki Szewczyka Skuby na Wawel i jego potyczki ze smokiem. Całość przedstawienia rozgrywać się będzie na specjalnej scenie łączącej elementy teatru kukielkowego, animacji 3D oraz instalacji typu światło i dźwięk. Bohaterowie będą poruszani za pomocą przygotowanych przez specjalistów od robotyki mechanizmów pneumatycznych zsynchronizowanych z efektami dźwiękowymi i świetlnymi. Narratorem spektaklu będzie postać białego kruk, któremu głosu użyje Jerzy Trela.

Dodatkowe informacje:

Zbigniew Michalski
Biuro prasowe TRIAS S.A.
tel. 601 93 41 41
e-mail: biuroprasowe@trias.pl